

dział				
Wymagania edukacyjne z historii w klasie III Gimnazjum				
Wymagania programowe				
dop		dst	db	bdb
I półrocze				
Wiek pary-pierwsza połowa XIX wieku	wymienia charakterystyczne cechy rewolucji przemysłowej, podaje przykłady pozytywnych i negatywnych skutków procesu uprzemysłowienia, w tym dla środowiska naturalnego, zna zasady i postanowienia kongresu wiedeńskiego, zna cele zawarcia Świętego Przymierza, zna pojęcia: równowaga sił, legitymizm, Święte Przymierze, zna przyczyny kryzysu gospodarczego i politycznego pod koniec pierwszej połowy XIX wieku w Europie, potrafi opisać przyczyny i skutki rozpadu Świętego Przymierza, zna przyczyny wojny krymskiej, zna i wyjaśnia pojęcie: wojna krymska, zna i posługuje się datami: 1822 r., 1853 r., 1856 r.,	zna i wyjaśnia pojęcia: parowóz, alfabet Morse'a, migracja, urbanizacja, kapitalista, robotnik, strajk, bezrobocie, maszyna parowa, kapitalizm wymienia nowe wynalazki techniczne w XIX wieku zna daty i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia: 1814 r., 1815 r., wskazuje na mapie Królestwo Polskie, Rzeczpospolitą Krakowską, Wielkie Księstwo Poznańskie, Związek Niemiecki zna i stosuje pojęcie: węglarze zna daty i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia: 1822 r., 1830	opisuje zmiany w poziomie życia różnych grup społecznych w XIX wieku na podstawie źródeł pisanych, ikonograficznych i statystycznych, charakteryzuje najważniejsze osiągnięcia wynalazców w XIX wieku zna i wyjaśnia pojęcie: „koncert mocarstw”, powstania w Grecji oraz powstania niepodległościowego w Belgii. potrafi wskazać na mapie zmiany w państwach kolonialnych wskazuje na mapie rozwój USA	identyfikuje najważniejsze wynalazki i odkrycia XIX wieku oraz wyjaśnia następstwa społeczne ich zastosowania, wskazuje na mapie postanowienia kongresu wiedeńskiego dotyczące zmian terytorialnych w Europie w XIX wieku, \ przedstawia podłoże idei narodowych w Europie w 1. połowie XIX
Ziemie polskie w 1. połowie XIX wieku	przedstawia postanowienia kongresu wiedeńskiego, uwzględniając jego decyzje w sprawie polskiej, zna i wymienia tajne związki powstałe na ziemiach Królestwa Polskiego w 1. połowie XIX wieku' sytuje w czasie i przestrzeni powstanie listopadowe, przedstawia przyczyny, przebieg i upadek wybuchu powstania listopadowego, wymienia przyczyny klęski powstania, wyjaśnia przyczyny Wielkiej Emigracji po powstaniu listopadowym, wyjaśnia pojęcia: emigracja, Hotel Lambert, emisariusze, Towarzystwo Demokratyczne Polskie, Gromady Ludu Polskiego, sytuje w czasie i przestrzeni powstanie krakowskie i rabację galicyjską, wskazuje na mapie obszar objęty wydarzeniami związanymi z rabacją galicyjską,	wymienia daty: 1823 r., 1842 r wyjaśnia pojęcia: Cytadela – X pawilon, namiestnik powstania, noc listopadowa, Statut Organiczny wymienia daty: 29/30. 11. 1830 r., 25. 01. 1831 r., 26. 05. 1831 r. przedstawia postaci: Adama Czartoryskiego, Joachima Lelewela, Szymona Konarskiego, Edwarda Dembowskiego, Henryka Kamińskiego, Piotra Ściegiennego, Wiktora Helmana, zna przyczyny i skutki rabacji galicyjskiej, przedstawia postaci: Ludwika Mierosławskiego, Jakuba Szeli, Edwarda Dembowskiego, wymienia daty: 21/22. 02. 1846 r., 18/19. 02. 1846 r	charakteryzuje i różnice programowe w działalności tajnych związków na ziemiach Królestwa Polskiego, ocenia osiągnięcia Królestwa Polskiego w dziedzinie gospodarki, rozróżnia następstwa powstania listopadowego, wyjaśnia międzynarodowe uwarunkowania wybuchu powstania listopadowego, zna i wyjaśnia przyczyny upadku powstania krakowskiego, wyjaśnia pojęcie: internowanie wyjaśnia, jakie było znaczenie szkół wyższych dla polskiego życia kulturalnego i społecznego,	porównuje warunki polityczno-społeczne i gospodarcze na ziemiach polskich wcielonych do państw zaborecznych wyjaśnia przyczyny i skutki detronizacji Mikołaja I. wyjaśnia znaczenie dat: 1832 r., 1836 r potrafi wyjaśnić znaczenie zdobyczy Wiosny Ludów dla ziem polskich wymienia różnice w rozwoju kultury polskiej w zaborze rosyjskim, Wielkim Księstwie Poznańskim oraz w Galicji,

<p>Wiek elektryczności – druga połowa XIX wieku</p>	<p>definiuje pozytywizm i jego znaczenie, wyjaśnia znaczenie teorii ewolucji dla nauki, potrafi wymienić nowe środki transportu i korzyści jakie przyniosło ich wynalezienie, wyjaśnia pojęcie: druga rewolucja przemysłowa, potrafi wymienić najważniejsze odkrycia i wynalazki drugiej połowy XIX wieku. opisuje zmiany w poziomie życia różnych grup społecznych w drugiej połowie XIX wieku, potrafi scharakteryzować zmiany w sferze ubioru, odżywiania, komunikacji, poprawy sytuacji zdrowotnej, zmiany obyczajowości, opisuje na czym polegało unowocześnienie miast, potrafi opisać systemy ustrojowe państw europejskich w 2. połowie XIX wieku i na początku XX wieku, potrafi wymienić czego domagały się sufrażystki i jakimi metodami o to walczyły, wskazuje główne przyczyny powstania i rozwoju ruchu socjalistycznego, wymienia podziały w obrębie ruchu socjalistycznego, charakteryzuje stanowisko Kościoła katolickiego wobec kwestii robotniczej, potrafi wymienić polityków włoskich, którzy przyczynili się do zjednoczenia Włoch: król Sardynii Wiktor Emanuel II, premier Camillo Cavour, Giuseppe Garibaldi, wyjaśnia znaczenie dat: 1859 r., 1860 r., 1861 r., 1866 r., 1870 r., sytuuje w czasie i przestrzeni wojny Prus z Austrią i Francją, wyjaśnia, na czym polegała monarchia dualistyczna, wymienia przyczyny przekształcenia cesarstwa austriackiego w monarchię austro-węgierską, wyjaśnia i stosuje pojęcia: autonomia, sojusz trzech cesarzy, wyjaśnia przyczyny i skutki ekspansji kolonialnej państw europejskich, wskazuje na mapie posiadłości kolonialne Wielkiej Brytanii, opisuje przyczyny i skutki wojny secesyjnej w Stanach Zjednoczonych, wyjaśnia, co sprzyjało rozwojowi gospodarczemu Stanów Zjednoczonych w XIX wieku, uprzemysłowieniu Japonii w 2. połowie XIX wieku, wymienia przyczyny i skutki rewolucji 1905 r. w Rosji, zna i stosuje pojęcia: shogun, kadeci, przypisuje do daty 22. 01. 1905 r. odpowiednie wydarzenie</p>	<p>potrafi wymienić wynalazki, które zrewolucjonizowały przekazywanie informacji, zna i wyjaśnia pojęcia: monopol, kartel, korporacja, akcje, przedstawia postaci: Grahama Bella, Guglielmo Marconiego, Karola Darwina. wyjaśnia pojęcie: kultura masowa oraz wyjaśnia, co wpłynęło na jej rozwój, zna i posługuje się pojęciami: analfabetyzm, aseptyka, pasteryzacja, przedstawia postaci: Ludwika Pasteura, zna datę: 1896 r. zna i posługuje się pojęciami: konstytucja okrojowana, republika, monarchia parlamentarna, monarchia konstytucyjna, partia polityczna, syjonizm, opisuje w jaki sposób walczone o poszerzenie prawa wyborczego. zna i posługuje się pojęciami: związki zawodowe, marksizm, komunizm, encyklika, proletariat, wyjaśnia pojęcia: Międzynarodówka, marksiści, anarchiści, reformiści, przedstawia postaci: Karola Marksa, Leona XIII, zna daty i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia: 1871–1914. wymienia cele i etapy zjednoczenia Włoch, potrafi wskazać na mapie etapy zjednoczenia Włoch, przedstawia postaci: Wilhelma I, Ottona von Bismarcka, Franciszka Józefa I, zna daty i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia: 1864 r., 1866 r., 1867 r., 1870 r., 1871 r., zna wydarzenie z 18. 01. 1871 r. potrafi wymienić kontynenty, na których w drugiej połowie XIX wieku istniały kolonie państw europejskich, zna i wyjaśnia pojęcia: kolonializm, ekspansja, imperializm, protektorat, dominium. zna i wyjaśnia daty: 1863 r., 1865 r.,</p>	<p>wyjaśnia następstwa ekonomiczne i społeczne zastosowania najważniejszych wynalazków i odkryć w drugiej połowie XIX wieku, przedstawia skutki przewrotu technicznego i postępu cywilizacyjnego dla środowiska naturalnego, przedstawia nowe zjawiska kulturowe, w tym narodziny kultury masowej i przemiany obyczajowe, przedstawia postać: Georges’a-Eugene’a Haussmanna. charakteryzuje proces zjednoczenia Włoch, wyjaśnia skutki zjednoczenia Włoch dla sytuacji politycznej w Europie, określa role polityków włoskich: Wiktora Emanuela II, Camillo Cavoura, Giuseppe Garibaldiego w procesie zjednoczenia Włoch wyjaśnia wpływ Wiosny Ludów na sytuację na Węgrzech i w Austrii, opisuje system sojuszy niemieckich i ich wpływ na sytuację w Europie wyjaśnia rolę Prus w procesie zjednoczenia Niemiec. wyjaśnia przyczyny i sytuuje w przestrzeni kierunki oraz zasięg ekspansji kolonialnej państw europejskich w XIX wieku, ocenia pozytywne i negatywne skutki polityki kolonialnej z perspektywy europejskiej oraz kolonizowanych społeczności i państw opisuje następstwa rewolucji lutowej w Rosji, wyjaśnia, na czym polegał sukces cywilizacyjny Japonii, wyjaśnia przyczyny reform w Rosji.</p>	<p>wyjaśnia następstwa ekonomiczne i społeczne zastosowania wynalazków i odkryć. potrafi opisać z czego wynikały zmiany obyczajowości w drugiej połowie XIX wieku, charakteryzuje zmiany społeczne i gospodarcze spowodowane rozwojem przemysłu w XIX wieku, zna i wymienia hasła ruchu socjalistycznego opracowane przez Karola Marksa, zna i wyjaśnia cel zawiązania I i II Międzynarodówki wymienia założycieli I i II Międzynarodówki. charakteryzuje proces zjednoczenia Niemiec, opisuje skutki zjednoczenia Niemiec dla sytuacji politycznej w Europie, dostrzega i wymienia podobieństwa i różnice w procesie jednoczenia Niemiec i Włoch, potrafi wymienić i wskazać na mapie tereny znajdujące się w rosyjskiej strefie wpływów,</p>
II półrocze				
<p>Ziemie polskie w 2. połowie XIX wieku</p>	<p>wymienia przywódców i nazwy organów stojących na czele „czerwonych” i „białych”, wyjaśnia skutki reform posewastopolskich, zna daty i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia: 1851 r., 1858 r., 1862 r., sytuuje w czasie i przestrzeni powstanie styczniowe, przedstawia przyczyny, przebieg i charakter powstania styczniowego, zna i wyjaśnia przyczyny upadku powstania i jego skutki, zna i posługuje się pojęciami: branka, uwłaszczenie, wymienia główny ośrodek rozwoju kultury polskiej, wyjaśnia, na czym polegała praca organiczna, zna i wyjaśnia pojęcia: rusyfikacja, pozytywizm, lojalizm,</p>	<p>przedstawia postaci: Aleksandra Wielopolskiego, Andrzeja Zamoyskiego, Jarosława Dąbrowskiego, zna: stan wojenny, czerwoni, biali, rząd cywilny, potrafi omówić rolę kościoła w walce o zachowanie tożsamości narodowej. zna i wyjaśnia znaczenie daty: 22/23. 01. 1863 r., 14/15. 01. 1863 r., 2. 03. 1864 r., 1886 r., 1894 r., potrafi wskazać na mapie okręgi przemysłowe w Królestwie Polskim. przedstawia postaci: Józefa Piłsudskiego, Wincentego Witosa, Romana Dmowskiego, Stanisława Stojałowskiego, Bolesława i Marię Wysłouchów, Jana Stapińskiego,</p>	<p>charakteryzuje politykę Aleksandra Wielopolskiego wobec Rosji, zna i wyjaśnia znaczenie daty: 8. 04. 1861 r., charakteryzuje dążenia niepodległościowe w latach 60. XIX w porównuje warunki życia społeczeństwa w trzech zaborach w 2. połowie XIX wieku, uwzględniając możliwości prowadzenia działalności społecznej i rozwoju narodowego charakteryzuje stosunek polskich partii politycznych do państw zaborczych,</p>	<p>rozróżnia bezpośrednio i długofalowe następstwa powstania styczniowego, potrafi wskazać na mapie miejsca zesłań Polaków w XIX wieku. wyjaśnia przyczyny zaostrzenia polityki wobec Polaków w zaborach rosyjskim i pruskim, wyjaśnia, dlaczego doszło do powstania ruchu ludowego na terenie Galicji, wyjaśnia, dlaczego ruch</p>

	<p>germanizacja, Hakata, trójlojalizm, Kulturkampf, rugi pruskie, zna partie: I i II Proletariat, opisuje przebieg wydarzeń w Królestwie Polskim, wymienia polskie partie polityczne w końcu XIX i na początku XX wieku, zna i wyjaśnia pojęcia z związane z architekturą: eklektyzm, secesja, potrafi przedstawić plany wojenne Niemiec przed I wojna światową, zna i wyjaśnia pojęcia: Trójprzymierze, Trójporozumienie, wojna błyskawiczna, „kocioł bałkański”, Ententa zna daty i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia: 1881 r., 1882 r., 1894 r., 1904 r., 1907 r.</p>	<p>zna i wyjaśnia skróty partii politycznych: (PPS), (SDKPiL), (PPSD), (PSL), zna i wyjaśnia daty: 1893 r., 1882 r., 1892 r. wymienia najważniejsze konsekwencje wydarzeń lat 1905–1906 dla Królestwa Polskiego, zna i posługuje się datami: 1905 r., 1906 r. zna i posługuje się pojęciami: pozytywizm, modernizm, przedstawia najwybitniejszych przedstawicieli z dziedziny sztuki: Jana Matejkę, Juliusza Kossaka, Maksymiliana Gieryskiego, Leona Wyczółkowskiego, Juliana Fałata, Aleksandra Gieryskiego, Stanisława Wyspiańskiego.</p>	<p>wyjaśnia przyczyny podziału ruchu socjalistycznego na ziemiach polskich, objaśnia tendencje w sztukach plastycznych i w architekturze, wyjaśnia, dlaczego kultura i sztuka polska rozwijała się najlepiej w Galicji wymienia główne przyczyny konfliktów między mocarstwami europejskimi na przełomie XIX i XX wieku i umiejscawia je na politycznej mapie Europy i świata,</p>	<p>socjalistyczny i ludowy nie zdobył dużego wpływu na terenie zaboru pruskiego. potrafi wskazać na mapie państwa, które poszerzyły swoje granice w wyniku wojny bałkańskiej, potrafi wyjaśnić, w jaki sposób polityka zagraniczna Niemiec przełomu XIX/XX wieku wpłynęła na układ sił w Europie.</p>
V Wielka wojna 1914–1918 rok	<p>charakteryzuje przyczyny wybuchu I wojny światowej, potrafi opisać skutki społeczne i gospodarcze I wojny światowej, wymienia pierwsze polskie formacje wojskowe, wymienia dwie orientacje ukształtowane przed wybuchem I wojny światowej w społeczeństwie polskim, zna i wyjaśnia pojęcia: Polskie Siły Zbrojne, Komitet Narodowy Polski, Rada Regencyjna, legion, Błękitna Armia,</p>	<p>wymienia główne fronty I wojny światowej, zna daty i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia: 11. 11. 1918 r., 28. 06. 1919 r., zna pojęciami: państwa centralne, system wersalski, wojna pozycyjna, wojna podwodna. okres dwuwładzy, tezy kwietniowe, Rada Komisarzy Ludowych, wojna domowa, rewolucja październikowa, bolszewik, Legiony Polskie, Komitet Narodowy Polski, Legion Puławski, Brygada Strzelców Polskich, zna daty i wydarzenia: 15. 03. 1917 r., 3. 03. 1918 zna datę i przyporządkowuje jej odpowiednie wydarzenie: 11. 11. 1918 r.</p>	<p>potrafi wskazać na mapie i scharakteryzować działania wojenne głównych frontów I wojny światowej. wyjaśnia polityczne i społeczno-gospodarcze przyczyny wybuchu rewolucji w Rosji w 1917 r., wyjaśnia okoliczności przejścia przez bolszewików władzy w Rosji, ocenia wysiłek zbrojny Polaków na frontach I wojny światowej, wyjaśnia, w jakich okolicznościach doszło do przekazania władzy Piłsudskiemu.</p>	<p>charakteryzuje następstwa rewolucji rosyjskich dla Rosji i Europy, opisuje reakcję państw europejskich na wydarzenia w Rosji, wyjaśnia pojęcie: dyktatura proletariatu. charakteryzuje stosunek państw zaborczych do sprawy polskiej, opisuje poglądy zwolenników różnych orientacji politycznych,</p>

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania edukacyjne na ocenę bardzo dobrą a ponadto potrafi sprawnie operować zdobytą wiedzą i umiejętnościami, stosować je w sytuacjach nietypowych oraz powiązać je z innymi dziedzinami wiedzy

dział				
Wymagania edukacyjne z historii w klasie III Gimnazjum dla uczniów ze specjalnymi wymaganiami edukacyjnymi- Grażyna Piechura				
Wymagania programowe- uczeń z pomocą nauczyciela potrafi:				
	dop	dst	db	bdb
Wiek pary- pierwsza połowa XIX wieku	wymienia charakterystyczne cechy rewolucji przemysłowej, podaje przykłady pozytywnych i negatywnych skutków procesu uprzemysłowienia, w tym dla środowiska naturalnego,	zna zasady i postanowienia kongresu wiedeńskiego zna pojęcia: równowaga sił, legitymizm, Święte Przymierze zna przyczyny wojny krymskiej, zna i wyjaśnia pojęcie: wojna krymska, zna i posługuje się datami: 1822 r., 1853 r., 1856	wskazuje na mapie Królestwo Polskie, Rzeczpospolitą Krakowską, Wielkie Księstwo Poznańskie, Związek Niemiecki	zna i wyjaśnia pojęcia: parowóz, alfabet Morse'a, migracja, urbanizacja, kapitalista, robotnik, strajk, bezrobocie, maszyna parowa, kapitalizm
Ziemie polskie w 1. połowie XIX wieku	przedstawia postanowienia kongresu wiedeńskiego wskazuje na mapie obszar objęty wydarzeniami związanymi z rabacją galicyjską,	wymienia daty: 1823 r., 1842 r. 29/30. 11. 1830 r., 25. 01. 1831 r., 26. 05. 1831 r. 21/22. 02. 1846 r., 18/19. 02. 1846 r wyjaśnia przyczyny Wielkiej Emigracji po powstaniu listopadowym	zna przyczyny i skutki rabacji galicyjskiej, wymienia przyczyny klęski powstania	sytuuje w czasie powstanie listopadowe, przedstawia przyczyny, przebieg i upadek wybuchu powstania listopadowego,

Wiek elektryczności – druga połowa XIX wieku	wyjaśnia pojęcie: druga rewolucja przemysłowa, potrafi wymienić najważniejsze odkrycia i wynalazki drugiej połowy XIX wieku. wyjaśnia, na czym polegała monarchia dualistyczna, wymienia przyczyny przekształcenia cesarstwa austriackiego w monarchię austro-węgierską, wyjaśnia, co sprzyjało rozwojowi gospodarczemu Stanów Zjednoczonych w XIX wieku, uprzemysłowieniu Japonii w 2. połowie XIX wieku, wymienia przyczyny i skutki rewolucji 1905 r. w Rosji, przypisuje do daty 22. 01. 1905 r. odpowiednie wydarzenie	definiuje pozytywizm i jego znaczenie, wyjaśnia znaczenie teorii ewolucji dla nauki, potrafi wymienić nowe środki transportu i korzyści jakie przyniosło ich wynalezienie, potrafi scharakteryzować zmiany w sferze ubioru, odżywiania, komunikacji, poprawy sytuacji zdrowotnej, zmiany obyczajowości, opisuje na czym polegało unowocześnienie miast, potrafi wymienić czego domagały się sufrażystki i jakimi metodami o to walczyły, wyjaśnia znaczenie dat: 1859 r., 1860 r., 1861 r., 1866 r., 1870 r., sytuuje w czasie i przestrzeni wojny Prus z Austrią i Francją wskazuje na mapie posiadłości kolonialne Wielkiej Brytanii, opisuje przyczyny i skutki wojny secesyjnej w Stanach Zjednoczonych,	zna i wyjaśnia pojęcia: monopol, kartel, analfabetyzm, aseptyka, pasteryzacja, przedstawia postaci: Wilhelma I, Ottona von Bismarcka, Franciszka Józefa I, zna daty i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia: 1864 r., 1866 r., 1867 r., 1870 r., 1871 r., 18. 01. 1871 r. potrafi wymienić kontynenty, na których w drugiej połowie XIX wieku istniały kolonie państw europejskich, przedstawia postaci: Karola Marksa, Leona XIII, zna daty i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia: 1871–1914	przedstawia postaci: Grahama Bella, Guglielmo Marconiego, Karola Darwina, Ludwika Pasteura, zna datę: 1896 r. zna i wyjaśnia pojęcia: kolonializm, ekspansja, imperializm, protektorat, dominium. zna i wyjaśnia daty: 1863 r., 1865 r., zna i posługuje się pojęciami: republika, monarchia parlamentarna, monarchia konstytucyjna, partia polityczna związki zawodowe,
---	---	---	--	---

Ziemie polskie w 2. połowie XIX wieku	wymienia przywódców i nazwy organów stojących na czele „czerwonych” i „białych”, zna daty i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia: 1851 r., 1858 r., 1862 r., 1881 r., 1882 r., 1894 r., 1904 r., 1907 r. wymienia główny ośrodek rozwoju kultury polskiej, opisuje przebieg wydarzeń w Królestwie Polskim, wymienia polskie partie polityczne w końcu XIX i na początku XX wieku, zna i wyjaśnia pojęcia związane z architekturą: eklektyzm, secesja, zna i wyjaśnia pojęcia: Trójprzymierze, Trójporozumienie, wojna błyskawiczna, „kocioł bałkański”, Ententa	zna i wyjaśnia daty: 1893 r., 1882 r., 1892 r. 1905 r., 1906 r. zna pojęcia: pozytywizm, modernizm, przedstawia najwybitniejszych przedstawicieli z dziedziny sztuki: Jana Matejkę, Juliusza Kossaka, Aleksandra Gierzyńskiego, Stanisława Wyspiańskiego. zna i wyjaśnia przyczyny upadku powstania i jego skutki, zna i posługuje się pojęciami: branka, uwłaszczenie, wyjaśnia, na czym polegała praca organiczna,	zna i wyjaśnia znaczenie daty: 22/23. 01. 1863 r., 14/15. 01. 1863 r., 2. 03. 1864 r., 1886 r., 1894 r., potrafi wskazać na mapie okręgi przemysłowe w Królestwie Polskim. zna i wyjaśnia skróty partii politycznych: (PPS), (SDKPiL), (PPSD), (PSL), sytuuje w czasie i przestrzeni powstanie styczniowe, przedstawia przyczyny, przebieg i	przedstawia postaci: Aleksandra Wielopolskiego, Andrzeja Zamoyskiego, Jarosława Dąbrowskiego, zna: stan wojenny, czerwoni, biali, rząd cywilny, potrafi omówić rolę kościoła w walce o zachowanie tożsamości narodowej.
--	---	---	--	---

		zna i wyjaśnia pojęcia: rusyfikacja, pozytywizm, lojalizm, germanizacja, Hakata, trójlojalizm, Kulturkampf, rugi pruskie,	charakter powstania styczniowego,	
V Wielka wojna 1914–1918 rok	charakteryzuje przyczyny wybuchu I wojny światowej, potrafi opisać skutki społeczne i gospodarcze I wojny światowej, wymienia pierwsze polskie formacje wojskowe, wymienia dwie orientacje ukształtowane przed wybuchem I wojny światowej w społeczeństwie polskim,	wymienia główne fronty I wojny światowej, zna daty i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia: 11. 11. 1918 r., 28. 06. 1919 r., zna pojęciami: państwa centralne, system wersalski, wojna pozycyjna, wojna podwodna. okres dwuwładzy, tezy kwietniowe, Rada Komisarzy Ludowych, wojna domowa, rewolucja październikowa, bolszewik, Legiony Polskie, Komitet Narodowy Polski, Legion Puławski, Brygada Strzelców Polskich,	zna daty i wydarzenia: 15. 03. 1917 r., 3. 03. 1918 zna datę i przyporządkowuje jej odpowiednie wydarzenie: 11. 11. 1918 r.	zna i wyjaśnia pojęcia: Polskie Siły Zbrojne, Komitet Narodowy Polski, Rada Regencyjna, legion, Błękitna Armia,

dział	Wymagania edukacyjne z historii w klasie III Gimnazjum dla uczniów ze specjalnymi wymaganiami edukacyjnymi- Justyna Pajor			
	Wymagania programowe- uczeń z pomocą nauczyciela potrafi:			
	dop	dst	db	bdb
Wiek pary- pierwsza połowa XIX wieku	zna zasady i postanowienia kongresu wiedeńskiego , zna pojęcia: równowaga sił, legitymizm, Święte Przymierze, potrafi opisać przyczyny i skutki rozpadu Świętego Przymierza, zna i wyjaśnia pojęcie: wojna krymska,	wymienia nowe wynalazki techniczne w XIX wieku zna daty i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia: 1814 r., 1815 r., wskazuje na mapie Królestwo Polskie, Rzeczpospolitą Krakowską, Wielkie Księstwo Poznańskie,	wyjaśnia pojęcia: parowóz, alfabet Morse'a, migracja, urbanizacja, kapitalista, robotnik, strajk, bezrobocie, maszyna parowa, zna i posługuje się datami: 1822 r., 1853 r., 1856 r.,	wymienia cechy rewolucji przemysłowej zna przyczyny wojny krymskiej,

Ziemie polskie w 1. połowie XIX wieku	wskazuje na mapie obszar objęty wydarzeniami związanymi z rabacją galicyjską i tereny poszczególnych zaborów i zaborców	przedstawia przyczyny, przebieg i upadek wybuchu powstania listopadowego wymienia daty: 1823 r., 1842 r., 29/30. 11. 1830 r., 25. 01. 1831 r., 26. 05. 1831 przyczyny Wielkiej Emigracji po powstaniu listopadowym,	Wymienia postanowienia kongresu wiedeńskiego wyjaśnia pojęcia: Cytadela, namiestnik, noc listopadowa, Statut Organiczny	wymienia przyczyny klęski powstania, przedstawia postaci: Ludwika Mie Adama Czartoryskiego, Joachima Lelewela, roslawskiego, Jakuba Szeli,
Wiek elektryczności – druga połowa XIX wieku	potrafi wymienić polityków włoskich, którzy przyczynili się do zjednoczenia Włoch: król Sardynii Wiktor Emanuel II, premier Camillo Cavour, Giuseppe Garibaldi, opisuje na czym polegało unowocześnienie miast, wskazuje na mapie posiadłości kolonialne Wielkiej Brytanii, przypisuje do daty 22. 01. 1905 r. odpowiednie wydarzenie	zna i posługuje się pojęciami: związki zawodowe, marksizm, komunizm, encyklika, proletariatu, potrafi wymienić systemy ustrojowe państw europejskich w 2. połowie XIX wieku i na początku XX wieku, wyjaśnia znaczenie dat: 1859 r., 1860 r., 1861 r., 1866 r., 1870 r.,	zna i posługuje się pojęciami: analfabetyzm, aseptyka, pasteryzacja, przedstawia postaci: Ludwika Pasteura, zna datę: 1896 r. wyjaśnia i stosuje pojęcia: autonomia, sojusz trzech cesarzy opisuje przyczyny i skutki wojny secesyjnej w Stanach Zjednoczonych,	potrafi wymienić wynalazki, które zrewolucjonizowały przekazywanie informacji, zna i wyjaśnia pojęcia: monopol, kartel, korporacja, akcje,
Ziemie polskie w 2. połowie XIX wieku	wymienia przywódców i nazwy organów stojących na czele „czerwonych” i „białych”, sytuuje w czasie powstanie styczniowe, wymienia główny ośrodek rozwoju kultury polskiej, zna pojęcia: rusyfikacja, germanizacja, , Kulturkampf, rugi pruskie, wymienia polskie partie polityczne w końcu XIX i na początku XX wieku,	zna daty: 22/23. 01. 1863 r., 14/15. 01. 1863 r., 2. 03. 1864 r., 1886 r., 1894 r., 1893 r., 1882 r., 1892 1905 r., 1906 r. zna pojęcia: pozytywizm, modernizm, branka, uwłaszczenie, wyjaśnia, na czym polegała praca organiczna, zna i wyjaśnia pojęcia: Trójprzymierze, Trójporozumienie, wojna błyskawiczna, „kocioł bałkański”, Ententa	potrafi wskazać na mapie okręgi przemysłowe w Królestwie Polskim przedstawia postaci: Józefa Piłsudskiego, Wincentego Witosa, Romana Dmowskiego zna i wyjaśnia skróty partii politycznych: (PPS), (SDKPiL), (PPSD), (PSL), zna daty i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia:., 1894 r., 1904 r.,	przedstawia postaci: Aleksandra Wielopolskiego, Andrzeja Zamoyskiego, Jarosława Dąbrowskiego, przedstawia przyczyny, przebieg i charakter powstania styczniowego
V Wielka wojna 1914–1918 rok	Wymienia przyczyny wybuchu I wojny światowej, wymienia pierwsze polskie formacje wojskowe, wymienia główne fronty I wojny światowej	zna daty i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia: 11. 11. 1918 r., 28. 06. 1919 r., zna pojęciami: państwa centralne, system wersalski, wojna pozycyjna, wojna podwodna., wojna domowa, Legiony Polskie, zna daty i wydarzenia: 15. 03. 1917 r., 3. 03. 1918 zna datę i przyporządkowuje jej odpowiednie wydarzenia: 11. 11. 1918 r.	zna i wyjaśnia pojęcia: Polskie Siły Zbrojne, Komitet Narodowy Polski, Rada Regencyjna, legion, Błękitna Armia,	wymienia dwie orientacje ukształtowane przed wybuchem I wojny światowej w społeczeństwie polskim,

dział	Wymagania edukacyjne z historii w klasie III Gimnazjum dla uczniów ze specjalnymi wymaganiami edukacyjnymi- Jasica Teresa			
	Wymagania programowe- uczeń z pomocą nauczyciela potrafi:			
	dop	dst	db	bdb
Wiek pary- pierwsza połowa XIX wieku	podaje przykłady pozytywnych i negatywnych skutków procesu uprzemysłowienia, w tym dla środowiska naturalnego, wymienia charakterystyczne cechy rewolucji przemysłowej,	zna zasady i postanowienia kongresu wiedeńskiego zna pojęcia: równowaga sił, legitymizm, Święte Przymierze,	wskazuje na mapie Królestwo Polskie, Rzeczpospolitą Krakowską, Wielkie Księstwo Poznańskie, zna i wyjaśnia pojęcie: wojna krymska, zna i posługuje się datami: 1822 r., 1853 r., 1856	zna i wyjaśnia pojęcia: parowóz, kapitalista, robotnik, strajk, bezrobocie,
Ziemie polskie w 1. połowie XIX wieku	wymienia postanowienia kongresu wiedeńskiego wskazuje na mapie obszary poszczególnych zaborów i wskazuje państwa zaborcze	wymienia daty: 29/30. 11. 1830 r., 25. 01. 1831 r., 26. 05. 1831 r., 21/22. 02. 1846 r., 18/19. 02. 1846 wyjaśnia pojęcie Wielka Emigracja	zna przyczyny i skutki rabacji galicyjskiej, wymienia przyczyny klęski powstania listopadowego	sytuuje w czasie powstanie listopadowe,

<p>Wiek elektryczności – druga połowa XIX wieku</p>	<p>wyjaśnia pojęcie: druga rewolucja przemysłowa, potrafi wymienić najważniejsze odkrycia i wynalazki drugiej połowy XIX wieku, wymienia przyczyny i skutki rewolucji 1905 r. w Rosji, przypisuje do daty 22. 01. 1905 r. odpowiednie wydarzenie opisuje na czym polegało unowocześnienie miast,</p>	<p>potrafi wymienić nowe środki transportu i korzyści jakie przyniosło ich wynalezienie, potrafi wymienić czego domagały się sufrażystki i jakimi metodami o to walczyły, wyjaśnia znaczenie dat: 1859 r., 1860 r., 1861 r., 1866 r., 1870 r., wskazuje na mapie posiadłości kolonialne Wielkiej Brytanii, definiuje pojęcie pozytywizm</p>	<p>zna i wyjaśnia pojęcia: analfabetyzm, aseptyka, pasteryzacja, przedstawia postaci: Wilhelma I, Ottona von Bismarcka, Franciszka Józefa I, wyjaśnia daty: 1864 r., 1866 r., 1867 r., 1870 r., 1871 r., 18. 01. 1871 r. potrafi wymienić kontynenty, na których w drugiej połowie XIX wieku istniały kolonie państw europejskich, zna daty i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia: 1871–1914</p>	<p>przedstawia postaci: Karola Darwina, Ludwika Pasteura zna datę: 1896 r. zna i wyjaśnia pojęcia: republika, monarchia parlamentarna kolonializm, ekspansja, imperializm, zna i wyjaśnia daty: 1863 r., 1865 r., opisuje przyczyny i skutki wojny secesyjnej w Stanach Zjednoczonych,</p>
<p>Ziemie polskie w 2. połowie XIX wieku</p>	<p>zna daty: 1851 r., 1858 r., 1862 r., 1881 r., 1882 r., 1894 r., 1904 r., 1907 r. wymienia główny ośrodek rozwoju kultury polskiej, wymienia polskie partie polityczne w końcu XIX i na początku XX wieku, zna i wyjaśnia pojęcia: Trójprzymierze, Trójporozumienie, wojna błyskawiczna, „kocioł bałkański”, Ententa wymienia przywódców i nazwy organów stojących na czele „czerwonych” i „białych”,</p>	<p>zna i wyjaśnia daty: 1893 r., 1882 r., 1892 r. 1905 r., 1906 r. zna pojęcia: pozytywizm, modernizm, zna przyczyny upadku powstania i jego skutki, zna i posługuje się pojęciami: branka, uwłaszczenie, rusyfikacja, pozytywizm, lojalizm, germanizacja, Hakata, trójlojalizm, Kulturkampf, rugi pruskie,</p>	<p>zna i wyjaśnia znaczenie daty: 22/23. 01. 1863 r., 14/15. 01. 1863 r., 2. 03. 1864 r., 1886 r., 1894 r., zna i wyjaśnia skróty partii politycznych: (PPS), (SDKPiL), (PPSD), (PSL), sytuuje w czasie i przestrzeni powstanie styczniowe,</p>	<p>zna pojęcia: stan wojenny, czerwoni, biali, rząd cywilny przedstawia postaci: Aleksandra Wielopolskiego, Andrzeja Zamoyskiego, Jarosława Dąbrowskiego, potrafi wskazać na mapie okręgi przemysłowe w Królestwie Polskim.</p>
<p>V Wielka wojna 1914–1918 rok</p>	<p>wymienia pierwsze polskie formacje wojskowe, wymienia dwie orientacje ukształtowane przed wybuchem I wojny światowej w społeczeństwie polskim, charakteryzuje przyczyny wybuchu I wojny światowej, potrafi opisać skutki społeczne i gospodarcze I wojny światowej</p>	<p>wymienia główne fronty I wojny światowej, zna daty i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia: 11. 11. 1918 r., 28. 06. 1919 r., zna pojęcia: państwa centralne, system wersalski, wojna pozycyjna, wojna podwodna, wojna domowa, rewolucja październikowa, bolszewik,</p>	<p>zna daty i wydarzenia: 15. 03. 1917 r., 3. 03. 1918 zna datę i przyporządkowuje jej odpowiednie wydarzenie: 11. 11. 1918 r.</p>	<p>zna i wyjaśnia pojęcia: Polskie Siły Zbrojne, Komitet Narodowy Polski, Rada Regencyjna, legion, Błękitna Armia,</p>